

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P.**, so sídlom v T., zastúpeného JUDr. L. H., advokátom v B., proti žalovanému **T.**, so sídlom v Ž., o **zaplatenie 85 019,66 €**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 54/2009, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo 16. februára 2011 sp. zn. 10 Co 47/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Čadca uznesením z 3. novembra 2010 č.k. 10 C 54/2009-103 konanie zastavil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 1 354,30 € na účet právneho zástupcu žalovaného advokáta JUDr. S. Z. v lehote do troch dní od právoplatnosti uznesenia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanému zaplata 85 019,66 € titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pretože žalobca vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť pred prvým pojednávaním, súd postupoval podľa § 96 ods. 1 a 3 O.s.p. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania za tri úkony právnej služby podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 5 písm. b/, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (prevzatie a príprava vecí, podanie odporu voči platobnému rozkazu, zastupovanie na pojednávaní 3. novembra 2010 vo výške 1/4 zo základnej sadzby tarifnej odmeny). Súd vychádzal zo zásady procesného zavinenia zastavenia konania. Uviedol, že nemožno považovať za osvedčené také

správanie žalovaného, pre ktoré by bol dôvodne podaný návrh vzatý späť. Ďalej poukázal na to, že nezistil ani dôvod hodný osobitného zreteľa pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline uznesením zo 16. februára 2011 sp. zn. 10 Co 47/2011 uznesenie prvostupňového súdu vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil. Vyslovil, že nedotknutým zostáva odvolaním nenapadnutý výrok o zastavení konania vo veci samej. Účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že okresný súd správne vychádzal zo zásady procesného zavinenia, ktorá je rozhodujúca pri posudzovaní nárokov na náhradu trov v prípade zastavenia (sporového) konania. Súdna prax už dlhodobo rešpektuje právny záver, že ak žalobca vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., z procesného hľadiska platí, že žalobca zaviniel zastavenie konania, preto je povinný nahradiť trovy konania žalovanému (R 49/93). Krajský súd, zhodne so súdom prvého stupňa konštatoval, že v danom prípade neboli dané (bez ohľadu na to, že žalobcom neboli fakticky ani konkrétne uvedené) okolnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako okolnosti hodné osobitného zreteľa a nepriznať žalovanému náhradu trov prostredníctvom aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. Pre úplnosť krajský súd dodal, že konkrétnou výškou prisúdených trov konania sa nezaoberal, pretože odvolateľ túto výšku nespochybnil. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 151 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Uviedol, že krajský súd napriek tomu, že bol napadnutý celý výrok o náhrade trov konania správnosť výpočtu neskúmal. Rozhodnutie pokladá preto za nepreskúmateľné. Poukázal na to, že súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia za úkon – účasť na pojednávaní – aj keď pojednávanie nariadené nebolo. Rozhodnutie odvolacieho súdu pokladá za rozhodnutie v rozpore s § 1 O.s.p. Je názoru, že návrh na začatie konania bol vzatý späť pre správanie žalovaného (žalovaný prestal vykonávať ekonomickú činnosť). Ďalej uviedol, že v danom prípade boli splnené podmienky na postup podľa § 150 ods. 1 O.s.p., čo namietal aj v odvolaní. Odvolací súd sa s touto námietkou nevysporiadal.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Žalobca v prejednávanej veci napadol dovoláním uznesenie krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania.

Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Pretože v prejednávanej veci je dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutie, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných v zmysle § 237 O.s.p. neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou vymenovanou v § 237 O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí. Vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal, tieto nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

So zreteľom na dovolateľom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či v prejednávanej veci nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Dovolateľ túto vadu videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia, resp. v jeho nepreskúmateľnosti.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Zo spisu je zrejmé, že na základe späťvzatia návrhu na začatie konania prvostupňový súd konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. vychádzajúc z toho, že žalobca zavinil zastavenie konania. Žalobca ako dôvod späťvzatia návrhu uviedol, že žalovaný prestal vyvíjať podnikateľskú činnosť a jeho pohľadávka by bola nedobytná. Krajský súd rozhodnutie okresného súdu v časti výroku o trovách konania potvrdil. Rovnako ako súd prvého stupňa bol názoru, že v tomto prípade žalobca zavinil

zastavenie konania. Výškou priznaných trov konania sa nezaoberal, pretože táto nebola namietaná. Konštatoval, že v prejednávacom prípade neboli dané okolnosti, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako okolnosti hodné osobitného zreteľa a nepriznať žalovanému náhradu trov prostredníctvom aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. Námietka dovolateľa o nevysporiadaní sa odvolacím súdom s jeho námietkou pokiaľ ide o aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. nie je opodstatnená.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), nemal zákonný podklad preskúmať rozhodnutie okresného súdu z hľadiska jeho správnosti v otázke výšky trov prvostupňového konania (tak ako sa mylne dovolateľ domnieval). Za tejto procesnej situácie mu preto nemožno spravodlivo vyčítať, že sa touto otázkou nezaoberal a že jeho rozhodnutie je v tejto časti pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. V jeho postupe dovolací súd nevzhladol žiadne pochybenie, ktorým by dovolateľovi znemožnil realizáciu jeho procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2007 sp. zn. 2 Cdo 179/2007). Pre úplnosť sa dodáva, že za úkon – účasť na pojednávaní 3. novembra 2010, ktorého sa právny zástupca žalovaného zúčastnil – a za ktorý bola žalovanému priznaná náhrada, bola táto priznaná v správnej výške (592,53/4 + režijný paušál 7,21 € v zmysle § 10 ods. 1, § 14 ods. 5 písm. b/, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb).

Dovolací súd nepovažuje vzhľadom na uvedené za dôvodnú námietku dovolateľa o nedostatku odôvodnenia napadnutého uznesenia. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p., § 167 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je svojvoľné, zjavne neodôvodnené, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Iba skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s právnym názorom vysloveným v napadnutom rozhodnutí, nemôže viesť k záveru o jeho nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (pozri napr. I. ÚS 188/2006).

K obsahu dovolania žalobcu, ktorý ďalej namietal, že uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne

závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Žalobca v dovolaní tiež namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. rovnako prípustnosť dovolania nezakladá.

Pretože dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže je dovolanie žalobcu v danom prípade vylúčené ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p., dospel k záveru, že ide o opravný prostriedok smerujúci proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré dovolaním nemožno napadnúť. Vzhľadom na to dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5, § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo v dovolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. mája 2011

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Jarmila Uhlířová